



	विदर्भा	पश्चिम महाराष्ट्र	कोंकण
बाव	तपशील	तपशील	तपशील
पिकाच्या वाणास योग्य कृषि हवामान विभाग	उच्च तापमान आणि आर्द्रता या पिकास पोषक असते. (पुरेशा पाऊस व सिंचन सोय असल्यास हे पीक सर्व प्रकारच्या जमिनीत घेतले जाते).	२५ ते ३५ अंश से. तापमान आणि ६५ ते ७०% आर्द्रता या पिकाची चांगली वाढ होते. पर्जन्यमान ८०० मि.मी. पेक्षा जास्त असावे.	कृषि विद्यापीठ यांच्या माहिती प्रमाणे नियोजन करावे.
जमिनीची निवड व जमिनीची मशागत	अडवी व उभी नांगरट, शेणखत २५ ते ३० गाड्या/हे. टाकावे. पूर्वं मशागत करून चिखलणी करावी. चिखलणीस शिफारशीनुसार रासायनिक खते शतात मिसळावी. पेरणी पूर्वी जमिन भुसभूसीत करून व गादीवाफ्यास ३ टन शेणखत/ पाव एकर १ मी. रुंद व १० सें.मी. ऊंच, योग्य लांबीचे गादीवाफे करावे.	हलकी ते मध्यम, ५ ते ८ सामुची जमीन निवडावी. शेणखत १० टन/हे. चिखलणीपूर्वी मिसळावे. गादीवाफ्यास शेणखत २५० कि./शिफारशीनुसार रासायनिक खते शतात मिसळावी. पेरणी पूर्वी जमिन भुसभूसीत करावे. प्रति हेक्टर लागवडीसाठी १० गुंट्टे एकर १ मी. रुंद व १० सें.मी. ऊंच, योग्य लांबीचे गादीवाफे करावे.	पहिले पीक कापल्यावर १ व पाऊस पडल्यावर दुसरी अश्या नांगरण्या कराव्यात शेणखत ७.५ टन/हे. मिसळावे. तसेच १.२x०.९x०.०८ ते ०.१ चौ.मी. (रुंदी, ऊंची, लांबी) गादीवाफे तयार करावे.
बीज प्रक्रिया - वेळ/ रासायनिक औषधे	थायरम १ ग्रॅ./कि. विद्याणास	थायरम १ ग्रॅ./कि. विद्याणास	थायरम १ ग्रॅ./कि. विद्याणास
पेरणीची वेळ	कृषि विद्यापीठ यांच्या माहिती प्रमाणे नियोजन करावे.	१५ मे ते १५ जून	खरीप आणि रब्बी हंगाम
पेरणीकरिता लागणारे विद्याणे - पेरणीची पध्दत - (दोन ओळीतील व दोन रोपांमध्ये अंतर टक्कण/पेरणी)	विद्याणे (संकरित वणास) : २० कि./हे. बारीक जातीस ३५ ते ४० कि./हे. आणि ५० कि./हे. मध्यम व टोकरळ जातीस. रोपांचे वय २१ ते २५ असतांना, संकरित वणास २० ते २० सें.मी. व इतर वणास २० ते १५ सें.मी. अंतरावर प्रत्येक चुड्यात २ ते ३ रोपे व ३ ते ४ सें.मी. खोल असे रोवणी करावी.	विद्याणे (संकरित वणास) : २० कि./हे. सुधारीत वणास ३५ ते ४० कि./हे. व लवकर येणाऱ्या वणास १५x१५ सें.मी., मध्यम आणि उशीरा येणाऱ्या वणास २०x१५ सें.मी. अंतर टेवावे. (लवकर येणारी जात) लागवडीस २१ ते २५ दिवसांत रोपे तयार होतात. मध्यम जातीस २३ ते २७ आणि उशीरा येणाऱ्या वणास २५ ते ३० दिवसांत रोपे तयार होतात.	विद्याणे ५० ते ६० कि./हे. जाड दाण्याच्या जातीस व ३५ ते ४० कि./हे. बारीक दाण्याच्या जातीस आणि २० कि./हे. संकरित वणास. अंतर १५x१५ सें.मी. किंवा २०x१५ सें.मी. आणि २.५ ते ३.५ सें.मी. खोल रोपाची वय खरीप मध्ये २० ते २७ व रब्बीत ३५ ते ४० दिवस असतांना लागवड करावी.
रासायनिक खत - मात्रा व खत देण्याचा कालावधी व वेळ	लागवडीस : ५०:५०:५० कि./हे. व ५० कि./हे. नत्र दोन समान हप्त्यात द्यावे. (फुटवे फुलणे, लांबी येण्याच्या वेळी द्यावे). पेरिव व कोरडवाहूस : ६०:३०:३० व संकरित वणास २५% जास्त शीफारस आहे. १० गुंट्यास १० कि. यूरिया+ ३० कि. एसएसपी मिसळावे.	लागवडीच्या वेळी (लवकर येणारी जात) : ५०:५०:५० कि./हे. आणि ५० कि./हे. नत्र २५ ते ३० दिवसांनी. मध्यम ते उशीरा येणाऱ्या वणास ४०:५०:५० कि./हे. व ४० कि./हे. नत्र २५ ते ३० दिवसांनी आणि २० कि./हे. नत्र ५५ ते ६० दिवसांनी द्यावे. गादीवाफ्यावर ५:४:५ कि/ १० गुंट्टा आणि ५ कि. नत्र १५ दिवसांनी द्यावे.	चिखलणी मध्ये ४०:५०:५० कि./हे. व लावणीनंतर ४० कि./हे. नत्र (३० ते ४० दिवस) फुटवे येण्याच्या वेळी, २० कि./हे. नत्र (७० ते ८० दिवसांनी) फुलोरा अवस्थेत द्यावे.
तण नियंत्रण - रासायनिक औषध - मात्रा व वेळ	रोवणी नंतर ३ ते ५ दिवसांपर्यंत बुटाकलोर ५०ईसी ४ ली.+ ५०० ली. पाण्यातून/हे. फवारणे आणि १५ दिवसांनी व पुन्हा २ ते ३ आठवाड्यांनी कोळपनी व निंदनी करावी.	लागवडी नंतर आठवाड्याच्या आत बुटाकलोर ५०ईसी १.५ कि. + ५०० ली. पाण्यातून /हे. फवारणे. (फवारणीपूर्वी चुड्यातील पाणी पूर्ण काढून दुसऱ्या दिवशी पुन्हा भरावे).	बुटाकलोर १.५ कि.+ ६०० ली. पाण्यातून/हे. लावणीनंतर ४ दिवसांनी मागीसरत फवारणे. (फवारणीपूर्वी चुड्यातील पाणी पूर्ण काढून दुसऱ्या दिवशी पुन्हा भरावे).
रोग व किड नियंत्रण - रासायनिक औषध - मात्रा व वेळ	खोडकिडा : क्लोरोपाचरिफॉस १० मि.ली.+ १० ली. पाणी या द्रावणात रोपांची मुळे १२ तास बुडवून ठेवून नंतर लावावे. क्विनालफॉस ३२ मि.ली १० ली. पाण्यातून फुटवे फुटण्याच्या वेळी फवारणे. कापर ऑक्झीक्लोराइड २५ ग्रॅ.+ स्ट्रॅटोसायक्लीन ०.५ ग्रॅ.+ १० ली. पाण्यातून लावणी नंतर १० दिवसांच्या अंतराण २ ते ३ वेळा फवारणे.	खोडकिडा : तायर रोपांची मुळे क्लोरोपाचरिफॉस ०.१% या द्रावणात १२ तास बुडवून ठेवून नंतर लावावे. फोरट १० कि./हे. किंवा कार्बोथ्युरान १६.५ कि./हे. लागवडी नंतर १५ दिवसांनी जमिनीतून द्यावे. बीएलबी स्ट्रॅटोसायक्लीन ७५ ग्रॅ + कापर ऑक्झीक्लोराइड १२५० ग्रॅ + ५०० ली. पाण्यातून/ हे. (फुटवे फुटण्याच्या वेळी) फवारणे.	कृषि विद्यापीठ यांच्या माहिती प्रमाणे नियोजन करावे.
पाणी देण्याचे वेळापत्रक	रोपांची मुळे चांगली रुजपर्यंत २.५ सें.मी. व दणा पक्व होईपर्यंत ५ सें.मी. आणि पीक फुटवे फुटण्यापूर्वी १० दिवस व निरवल्यानंतर १० दिवस पाणी पातळी १० सें.मी. टेंवावी.	लागवडीपासुन रोप रुजपर्यंत १ ते २ सें.मी., वाढीची अवस्था २ ते ३ सें.मी. फुटवे फुटण्याच्या अवस्थेत ३ ते ५ सें.मी. तर फुलोरा, लांबी, दाणे भरणे या काळात ५ ते १० सें.मी. पाणी पातळी असावी.	लावणीनंतर पहिल्या ३० दिवस २.५ ते ५ सें.मी., लांबी येण्यापूर्वी १० दिवस व लांबी असल्यानंतर १० दिवस १० सें.मी. तसेच दाणे भर पर्यंत ५ सें.मी. पाणी पातळी टेंवावी
पिक काढणीचा तपशील	लांबीतील ९०% दाणे पक्व झाल्यावर कापणी करावी. १० दिवस आगोदर बांधातील पाणी पूर्णपणे काढावे.	लांबीतील ८० ते ९०% दाणे पक्व झाल्यावर ओलाच्याचे प्रमाण १२ ते १४% असतांना कापणी करावी.	कृषि विद्यापीठ यांच्या माहिती प्रमाणे नियोजन करावे.
वाणाचे गुणवत्ता विषयक गुणधर्म	• दाण्याची प्रत: आखुड, बारीक • मध्यम उंचीचे झाड • पानाच्या रोगास / कपा रोगास मध्यम सहनशील	• दाण्याची प्रत: आखुड, बारीक • मध्यम उंचीचे झाड • पानाच्या रोगास / कपा रोगास मध्यम सहनशील	• दाण्याची प्रत: आखुड, बारीक • मध्यम उंचीचे झाड • पानाच्या रोगास / कपा रोगास मध्यम सहनशील
*अपेक्षित उत्पन्न	४५ ते ५५ क्विंटल/ हेक्टर	४५ ते ५५ क्विंटल/ हेक्टर	४५ ते ५५ क्विंटल/ हेक्टर

*अपेक्षित उत्पन्न हे योग्य हवामान व कृषि विद्यापिठांने दिलेल्या माहितीचा अवलंबन केल्यास येते.
कृषि विद्यापिठ/ प्रादेशिक कृषि संशोधन केंद्र/ कृषि विज्ञान केंद्र यांनी नमुद केलेल्या मशागतीच्या पध्दतीचा वापर करावा.
संदर्भीय श्रोत: कृषि विद्यापिठांचे दैनंदिनीतून.



	Vidarbha	Western Maharashtra	Konkan
Particulars	Details	Details	Details
Suitability of the variety for the Area Agro Climatic Zone	High temp. and humidity good for crop growth mainly in Kharif.	Temp. 25oc to 35oc 65 to 70 Humidity for good crop growth Rainfall above 800 mm	Follow SAU guidelines.
Selection of field/land preparation practices	Add 25 - 30 cart loads of FYM and Plough both vertical & horizontal & puddle the land. Nursery Bed: 100 cm width & 10 cm height and length as required and add 3T for 0.25 ac nursery bed.	Light to Medium soil, pH 5 - 8, ploughing 2 times & puddling, FYM 10 T/ ha and for Nursery Bed 250 Kg/ 1/4 acre FYM. nursery bed: bed dimension: 1 mt width, 15 cm height & length as required. Raise nursery in 0.25 acres for 1 ha planting.	Ploughing after the previous crop is removed. Plough after receiving rains & second ploughing after adding FYM 7.5 T/ ha. After the above said is done do puddling. Nursery Bed: 1.2X0.9X0.08 - 0.1 mts dimension bed for raising nursery.
Seed Treatment-rate of timing/ chemical	Thiram 1 g/ Kg seed	Thiram 1 g/ Kg seed	Thiram 1 g/ Kg seed
Sowing time	Follow SAU guidelines.	15th May to 15th June	Kharif & Rabi
Seed Rate/Sowing method-line sowing with row to row & plant to plant distance/ direct sowing	Hybrid: 20 Kg/ ha, Fine variety: 35 - 40 Kg/ ha and Medium to Bold Grain: 50 Kg/ ha. Spacing: 20X15 cm and for Hybrids 20X20 cm. Plant 2 - 3 seedlings in one hill at 2 - 4 cm depth. Nursery age for transplanting 21 - 25 DAS.	Hybrid: 20 Kg/ha, Variety: 35 - 40 Kg/ha, Spacing: 15X15 (Early), 20X15 cm (Mid-late and Late). Transplanting age: 21 - 25 DAS (Early), 23 - 27 DAS (Mid -Late) and 25 - 30 DAS (Late)	50 - 60 Kg/ ha for Bold Grain, 35 - 40 Kg/ ha Small Grain and 20 Kg/ ha for Hybrid seed. Spacing: 15X15 cm or 20X15 cm and planting depth: 2.5 - 3.5 cm. Nursery age: Kharif - 20 - 27 DAS and Rabi - 35 - 40 DAS.
Fertilizer dose with timing	Nursery bed: 10 Kg urea, 30 Kg SSP for 0.25 ac. 50:50:50 Kg/ ha at the time of puddling and remaining 50 Kg N in two equal splits at Tillering and Panicle initiation stage. Dry Land: 60:30:30 Kg/ ha	Nursery: 5:4:5 Kg/ 1/4 acre (Basal Dose & 5 Kg/ 1/4 acre (15 DAS). Early: 50:50:50 Kg/ ha (Basal Dose) & 50 Kg/ ha N (25 - 30 DAT), Mid- Late & Late: 40:50:50 Kg/ ha (basal dose), 40 kg/ ha N (25 - 30 DAT) & 20 Kd/ ha N (55 - 60 DAT)	40:50:50 Kg/ ha (Basal Dose at puddling), 40 Kg/ ha N at Tillering (30 - 40 DAT) and 20 Kg/ ha N at Flowering (70 - 80 DAT)
Weed Control - Chemicals with doses & timing	Butachlor 4 lt/ ha in 500 lt water, 3 - 4 days after transplanting.	Butachlor 1.5 Kg/ ha in 500lt water (Before spraying remove the water from the field and fill the water the next day of water).	Spray Butachlor 1.5 Kg/ 600 lt. Water/ha 4 DAT. While spraying herbicide the entire water in the field is to be removed.
Disease & Pest control - Chemicals with doses and timing	Stem Borer: Root dipping in Chloropyrifhos 10ml in 10 lt. water solution for 12 hrs before transplanting. Spray Quinalphos 32 ml in 10 lt water at tillering stage. BLB: COC 25 g + Streptocyclin 0.5 g/ 10 lt. water spraying 2 - 3 times in 10 days interval.	Stem Borer : Seedling roots to be dipped in Chloropyrifhos 0.1% solution for 12 hours before transplanting. Soil application of Phore 10 Kg/ ha or Carbofuran 16.5 Kg/ ha 15 DAT. BLB: Spray Streptocyclin 75 gm + COC 1250gm / ha in 500 lt water at tillering stage.	Follow SAU guidelines.
Irrigation Schedule	2.5 cm water in the land up to seedling establishment, 5 cm water till Grain Development. 10 cm water - 10 day before flowering and 10 days after flowering. Critical irrigation stage: Flowering stage. As per local SAU recommendations.	Critical irrigation stages: 1 - 2 cm water (transplanting to till the seedling establishes), 2 - 3 cm water (Vegetative stage), 3 - 5 cm (Tillering stage), 5 - 10 cm (Booting stage), 10 cm (Flowering and Grain Filling stage)	2.5 - 5 cm water up to 30 DAT, 10cm water level 10 days before and after panicle emergence. Remove water from the field 8 - 10 days before harvesting.
Harvesting	90% grains in the panicle are matured.	When 80 - 90% of the grains in the panical turn yellow and seed moisture content is 12 - 14%	Follow SAU guidelines.
Quality Characteristics of the variety, if any	<ul style="list-style-type: none"> Short slender grain type Medium tall plant height Moderately tolerant to BLB 	<ul style="list-style-type: none"> Short slender grain type Medium tall plant height Moderately tolerant to BLB 	<ul style="list-style-type: none"> Short slender grain type Medium tall plant height Moderately tolerant to BLB
*Expected Yield of the variety	45-55 q/ha	45-55 q/ha	45-55 q/ha

*The yield figures mentioned is under optimum management & favourable climatic conditions.

Please follow the recommended package of practices for the zone given by the SAU/ Regional Research Station/ KVK

Source: Krishi Darshini of respective universities.